

ושירת חייו באמצע נפסקה

כבר בחייו הצעירים תואר הרב נערן אשחר כדמות ייחודית ומלאת כישרונות שיוצרת חיבורים מפתיעים. משפחתו מספרת עליו לאחר נפילתו

הניגון

ששנקטע

רעייתו והוריו של נערן אשחר הי"ד

שבוע לאחר שהמוני מלוויו של הרב נערן אשחר הי"ד בדרכו האחרונה התפזרו, ומי עגלי השירה שנבעה מעומק השבר נדמו, המשפחה ומעגל מצומצם של חברים הגיעו שוב להר הרצל. סביבם שוב המונים, כאלה שהגיעו להלוויות נוספות או משפחות שעלו אחרי שבעה או שלושים יום. "אני רוצה שהעולם יידע מי זה נערן", אומר אביו עפר כשאנחנו יושבים אחרי העלייה לקבר, יחד עם רעייתו של נערן, צופי, אימו רוחלה, האחים והגיסים. שני הילדים, בארייובל וקרם, משחקים בחוץ.

שמו הטוב של נערן הגיע גם אליי במהלך השנים. הוא תואר כדמות אגדית, אדם שמייצג חיבורים לרוב, שמחזיק חומר רוח, ובעזרת שלל כישרונותיו יודע כבמגע קסם לפתוח לבבות של אנשים.

נערן אשחר (33) גדל ביישוב מורשת בגוש משגב. הוא למד בישיבת ההסדר "רעותא" בכרמל, שם נקשר עמוקות לראש הישיבה הרב נתן אופנר. הוא התגייס לחיל השריון ושירת כמפקד טנק וכרס"ר במילואים. בהמשך למד גם בישיבת הר עציון, ובמקביל לתואר במכללת הרצוג ניגש למבחני רבנות. בשנים האחרונות שימש כר"מ בישיבת ההסדר "בקעה - שדמות נריה", שביישוב מגוריו שדמות-מחולה.

עם פרוץ המלחמה הנוכחית התעקש נערן שייגייסו אותו למילואים, ונשלח לחזית הצפונית. ביום שני לפני כשבועיים וחצי הוא נפצע אנושות בהתפחות הטנק שלו במהלך פעילות מבצעית. שבוע שלם עמדו קרוביו סביב מיטתו בתפילה ובנגינה עד שנפרד מהעולם. הסרטונים שיצאו מבית החולים בנהריה מאותם רגעים, יחד עם סרטון שצולם כמה ימים קודם לכן, שבו נראה נערן שר עם חבריו למיי לואים, ביטאו באופן הולם את אישיותו הייחודית. כך גם ההחלטה של משפחתו לתרום את איבריו לחולים הזקוקים להם, לאחר שנערן בעצמו תרם כליה ארבי

עה חודשים קודם לכן.

בין הר המור להר עציון

בני המשפחה מתארים את נערן כבעל ואב מסור, מוזיקאי ורב שהילך בחופשיות בין בתי מדרש שונים וניסה בכל כוחו לחבר בין העולמות והאנשים שפגש. "יש משהו שהבנתי רק אחרי מותו", אומרת רעייתו, צופי. "כשהכרנו ידעתי שהוא לומד בהר עציון אבל מחובר עמוקות לתורתם של רבני הר המור, ואהבתי שהוא מחזיק את שניהם. בהמשך הוא גם ניסה בפועל להפיגיש ולעשות שלום בין התלמידים והרבנים. עורדתי אותו אבל בתוכי חשבתי שזו תמימות כוזב, נאיביות. יש מציאות, ושינוי שלה הוא קצת מעבר לקו האפשרי. אבל הוא רצה בכל זאת את השלום. עכשיו, בזכות חברים שלו הבנתי שזה הגיע ממקום של להיות שליח של הקב"ה לשלום, כי בסוף שני הצדדים מגיעים מאותו שורש".

הניסיון לעשות שלום בין בתי המדרש המנוגדים, אומרת צופי, נבע מנקודה פנימית בנפשו. "בגלל זה הוא למד בכל מיני מקומות, הלך לכל מיני רבנים, באמת מכל הקשת. היה אדם חרדי שפעם הם ניגנו יחד, ונערן התחיל לרבר אותו על השקפת עולמו. נערן תמיד היה בדרישת אלוקים. העמיק עוד ועוד בתורה עד שמצא בה מעיין חיים לכל הכוחות השונים, בלי לוותר על שום כוח טוב. היה ברור לו שיש בתורה את הכוח להחיות את כל הטוב שיש בעולם כולו. נרמה לי שמכאן הקסם המיוחד שלו, כי כל הצדדים החיים שלו ינקו מתוך עומק הקודש.

בני משפחתו של הרב נערן אשחר, שנפצע קשה בהתפחות טנק בצפון והלך לעולמו בשבוע שעבר, מספרים על המחנך והמוזיקאי המחונן שניתב תמיד את כישרונותיו הרבים למען הזולת, שניסה באומץ ובתמימות לעשות שלום בין בתי המדרש השונים שבהם למד, ושהתעקש לתרום כליה וגם להתגייס למערכה שממנה לא שב / אביגיל זית / צילום: נעמה גרינבאום

"כל מי שפגש בו הרגיש שיש בו משהו מיוחד. הקב"ה בירך אותו בכל כך הרבה כישרונות. חלק מהם הוא לא הכיר בתחילת חייו. פתאום הוא למד להתעסק בעץ, ועשה את זה מכל הלב. אני לא יכולה לספור עם כמה אנשים הוא בנה מיטות לקראת החתונה, לא רק לחברים קרובים. הוא לקח את כל הכישרונות שלו לפי נימיות, לגודל".

"הוא לא היה מסוג האנשים שהכריוו הכרוות, דרך החיים שלו הייתה לעשות דברים", אומרת אימו, רוח'ה. "הוא ידע להעריך ולהכיר תודה, וגם להגיד טעית ולי בקס סליחה. כל מה שהוא עשה נבע ממנו בצורה מאוד טבעית. מי שמסתכל מבחוץ ראה דרך חיים מאוד גבוהה אבל הוא היה גם מאוד יציב על הקרקע, ובעיקר הוא נשאר ילד, שטותניק ומצחיק, וכן, משהו תמים שמתוכו לא הייתה לו בעיה ופחד לפגוש כל מיני דברים ואנשים. כך הוא גם נכנס לכל הרבנים וראשי הישיבות, הוא פשוט רפק בדלת".

מהשיחה עם בני המשפחה עולה קו שנע בין תמימות לאומץ והרו לא מעט מעשיותיו של נערן, כמחנך מול תלמידים, כחורה, כרב וכאיש חסד. "הוא היה מודע למי גבולות שלו, גם הפסיכולוגיות, ובהר לא להתחשב בהם", אומר אחיו, אהרן. "יש מושג שנקרא קבוצת השווים, אני שים בדרך כלל נמצאים עם בני גילם, ועם אנשים באותו מעמד. הוא היה פונה ישר למי שרצה".

"לאורך השבועיים האלה יצאו כל מיני דברים על הגדלות שלו, אבל יש בנו איזה רצון להשאיר גם את נערן שלנו, לא רק שם אידיאלי לדמות בפעולה בסניף. האמת שהוא צחק על הפאתוס הזה. הוא לא חי חיים גבוהים ומנותקים".

צוף: "הוא היה איש מעל הטבע בתוך הטבע. אדם

מאוד עמוק וירא שמיים, יחד עם החיים עצמם". עפר, האב: "אצל אנשים רגילים הרברים האלה מתנגשים, אבל הייתה בו הרמוניה. כל הריבוי, מכישורים פשוטים כמו רקמה, סריגה ועץ, דרך מוזיקה, ועד לרמות הרוח הכי גבוהות – הכול השתלב יחד. כמדריך בבני עקיבא בגיל 15 הוא עשה אסיפת הורים והסביר להם איך הם צריכים להתנהג כחורים לילדים בסניף".

זה נבע מתמימות או מאומץ?

צוף: "הייתה לו דרך ברורה. אם אני רוצה טוב לחניי כים וזה אומר לדבר עם ההורים, אז אני אעשה את זה. אין מגבלות. לפני חודש חצי פגשנו מישהי בצרה, והוא כבר תפר תוכנית איך להציל אותה. אין קירות".

צלילי ילדות

בני המשפחה מספרים כיצד נערן ניתב את כישריו ועשיותו למפגש עם הזולת ועם המציאות. כל מה שלמד ויצר היה למען אחרים, בנתינה בלי גבול. מחברים קרובים ועד אנשים אקראים – טרמפיסט מזרמן, תלמיד במצוקה או חבר שנוקק לעזרה. הוא נתן מעל ומעבר, אם זו נסיעה עד קצה הארץ בשביל חיבוק ושיחה טובה, גיוס וריי של כספים, או סתם שיר שירפא את הלב.

נערן היה מוזיקאי מחונן, שמאצבעותיו בקעו קרני אור של צלילים. מהילדים שלומדים לשיר לפני שהם יודעים לדבר. "יש לנו קלטת שהוא שר איתי שירי ילדים", מספרת האם, רוח'ה. "כבר בגיל שש החלום שלו היה לנגן בכינור. כילד הוא למד בקונסרבטוריון, ובהמי שך אחיו לימד אותו לנגן על גיטרה". "שנאתי לנגן איתו כי הוא היה הרבה יותר טוב ממני", צוחק האח, שגיא. בהמשך הוא לימד את עצמו לנגן על כלים נוספים, פסנתר וכלי נשיפה, והמוזיקה הפכה להיות חלק פנימי

ממנו. "הוא ניגן את הנשמה", אומר אביו עפר. "ככה הוא גם נגע באנשים, והשילוב הזה היה אצלו טבעי. הכול התחבר למארג שלם. הרפרטואר שלו היה עצום – בייטלס, מטאליקה, מוזיקה ישראלית וקלאסית, כמעט כל דבר".

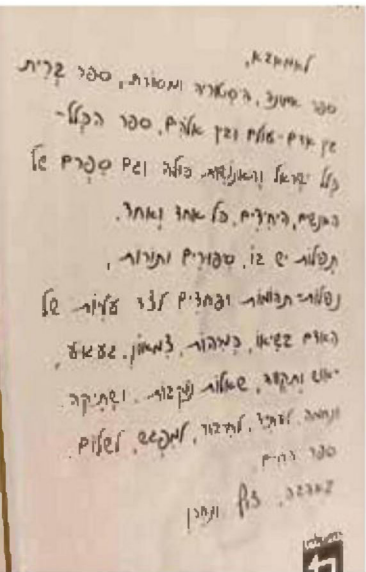
בגיל 16 הקליט נערן את שירו הראשון, גרסת כיי סוי ל"כך לא נוגע", ומאו לא עצר. הוא כתב והלחין שירים לאירועים, מוזיקה לתיאטרון, ליווה הפקות מוזיקליות ויצר בכל הזדמנות. "עד גיל 26 הוא לא לקח כסף על מוזיקה, הכול היה מתנות", אומרת צוף, "הוא הקליט שירים בשביל אנשים, יצר איתם מזכרות או ניגן איתם בשמחות ובאבל. אחרי זה, כשהוא כבר היה איש משפחה, הוא הרשה לעצמו קצת יותר, אבל עדיין היו הרבה מתנות".

הוא לא למד אף פעם בצורה מוקצונית?

"הייתה לי שיחה ארוכה איתו", מספרת הגיסה, יעל. "שאלתי אותו למה הוא לא לומד, 'אתה תהיה מוזיקאי מדהים'. הוא אמר לי 'זה לא המרכז שלי, אין לי מה להשקיע שם את כל כולי'. ואיכשהו בכל זאת יש כמות אדירה של חומרים שמגיעה

אלינו כעת, ועוד הרבה שאנחנו לא יודעים עליהם".

המוזיקה שזרמה ממנו חלחלה גם לבית שבנה עם צוף, ביישוב שדמות-מחולה בבקעת הירדן. "ככה הוא

הקדשה שכתב נערן להוריו על ספר תנ"ך

מה את השבת?

"על עצמי חשבתי שזה מאוד כואב, אבל אמרת שאם הוא יכול אז אני אעזור לו. בדיעבד זו הייתה תקופה טובה, גם בבית החולים וגם אחר כך שהוא שכב בבית והיה איתנו, שזה היה נדיר. לא ידעתי לקרוא את אנחנו הולכים, ידעתי שיש לו את היכולת או אני איתו. הערכת אתו על זה. היה מאוד מרגש לראות את הנתרם, את המצוקה שהוא מגיע איתה ואת האפשרות לעזור. אחרי זה, בתרומת האיברים, זה היה לי פשוט לגמרי. האדם כבר מת, ברור שאם אפשר לעזור אני באמת לא רואה סיבה למה לא. להציל חיים אחרים זה מרגש".

תפילה עד הסוף

עם פרוץ המלחמה היה ברור שנערך יתגייס. "התקווה שלנו הייתה שהוא לא יהיה ממש במעגל הלוחם. אמרת לי 'הרי בצבא יודעים שתורמת כליה'. הוא אמר שחלק יודעים, לא כולם. אבל אז הוא התקשר וביקש לדבר עם עפר לבד, שיחה גברים".

באותה שיחה סיפר נערך לאביו שהמ"פ ביקש לדעת מי יעלה על הטנקים ומי יישאר כצוות לוגיסטי. "הוא אמר שהוא איש של אנשים, מחנך, ולא יכול להיות שהוא לא יעשה כל מה שהוא יכול. ניסיתי להגיד לו שהוא תורם בכל דבר שהוא עושה, ואין סיבה שדווקא השירות הקרבי יהיה תמצית הניסיון. יש עוד דרכים. הוא ענה 'אני לא אוכל לסלוח לעצמי אם לא אעשה את המקסימום, אני מוכן למות בשביל זה'. אמרת לי 'אולי תחשוב על זה שוב'. הוא התייעץ עם עוד אנשים בפלוגה והתקשר לראש מחלקת ההשתלות בבלינסון שגם היה מ"פ בשריון, כך שהוא הבין אותו משני הכובעים, ונתן לו אישור עקרוני לעלות לטנק".

החברים בצבא ניסו בכל זאת להסביר שזה כבר לא בשבילו, אבל נערך היה נסער, על סף דמעות, כשחשב שלא יוכל לעלות לטנק, והוחלט שהוא יעשה מבחן טעון. "יצו לראות שהוא כשיר גופנית לסחוב פגזים. את הילדים הם לא הרים איזה שלושה חודשים, אבל הוא עבר את זה".

טליה: "החברים אמרו שהוא היה מאוד נחוש אבל גם התאמץ מאוד. זה לא היה לו קל".

מרגע שהגיעה הידיעה על התהפכות הטנק, בני המשפחה לא משו ממיטתו מבית החולים, קרעו שערך שמיים בתפילה וניגנו סביבו שעות רבות. "זה היה שבוע מאוד קשה ועצוב אבל גם מאוד מרומם", אומר טליה. "היו שם תחושות שאתה לא פוגש בחיים, תפילה לות מעומק הלב וחוויה שהמון אנשים איתך. הייתה אווירה מאוד מרוממת, חיבוק גדול יחד עם הכאב והקושי. אחרי שהרופאים אמרו שזה בלתי הפיך ויש רק מוצא אחד, האווירה השתנתה מפן של תפילות לפן של יחד".

טליה: "הסתכלתי מסביב וראיתי שאף אחד כבר לא אומר תהילים. היה לי מאוד קשה עם זה אבל קיבלתי את המציאות".

החורים עברו תהליך שונה. "היינו באיזה טשטוש", אומר עפר. "למרות שהבנתי את המצב הקשה היה לי נוח להיות במקום הזה שאני לא יודע, ועד שלא מודיעים יש עוד סיכוי. לא הפעלתי את הרציונל. כשאמרו שאין כמעט אזורים פעילים במוח נפלנו, אבל לא הרמנו ידיים. היינו במקום המקווה והאמין".

רחל'ה: "היינו בהחלטה שאנחנו מקווים ומתפללים שיצא מזה. יש לנערך כוחות, והיה לי חשוב לשרד לכר לם אנרגיות של חוזק וכוח. כל הזמן קיוויתי, המיינתי אותו מתרומם ומחייה. הרגשתי שזה לא הגיוני ולא יכול להיות שהוא לא יקום. יש לו עוד כל כך הרבה מה לעשות, יש עוד כל כך הרבה אנשים שזקוקים לו. זה אדם שחי את החיים הכי מלאים בעולם, זה לא מסתדר עם מוות והידלוק".

"הוא ניגן את הנשמה" צילום: אלי אבישר

לכל אחד מהאחים לפי הצרכים והקשרים שלו". טליה, האחות: "היו לו הרבה צדדים באישיות, ומי תוך העושר הזה הוא ידע להתחבר לכל אחד ולהבין אותו באמת. הוא לא ניסה 'להכיל' אלא מצא את הזהות הראשונה עם האדם שמולו. היה בו צד מרדני וצד של צדיקות, צד של שוכבות ושל חסד".

בן זוגה של טליה, הלל, היה גם חבר קרוב של נערך. "הוא קודם כול היה אדם מאוד מעניין ששואל שאלות טובות ומביא תובנות מעניינות, וזה גרם לאנשים לרצות להיות לידו", הוא אומר. "הוא היה חכם מאוד ונגע לאישים בנקודות מדויקות, בקטע נעים וטוב. חבר סיפר לי שהם ישבו והוא דיבר על הלימודים והעבודה, עד שנערך אמר לו 'אחי, אתה מדבר כבר שעה בלי להגיד כלום, בלי לגעת במהות'. הוא ידע לתפוס אנשים. אוהד, האח: "הוא רצה לפגוש את הלב של האדם. ידע

הרדים את הילדים, שר להם שירים עד שהם נרדמו", מספרת צופי. "הוא היה יושב לידם, ממציא לחן ויחד איתם מחבר מילים. לכל ילד היה שיר שלו". הקסם הילדי והתמים, שבעולם המבוגרים לא תמיד ידעו לעכל, זרחה באבחות שלו. במהלך השבעה פורסמה הקלטה שלו עם בנו בארייובל, כשהם מספרים יחד סיפור שובה לב שהמציאו.

ההרמוניה עם הילדים לא הסתכמה בשעות הערב. "הילדים אף פעם לא הפריעו לו, כל מה שהוא רצה זה להיות איתם", אומרת צופי. "הוא היה יכול להיות איתם ימים שלמים, עם הנאה צרופה מהשהות איתם. כשהוא יצא לאי פטר ביום חמישי, מהשנייה שהוא הגיע הוא היה בעולם שלהם. הוא לקח אותם לכל מקום, בלי שום

צופי, רעייתו: "עד גיל 26 הוא לא לקח כסף על מוזיקה, הכול היה מתנות. הוא הקליט שירים בשביל אנשים, יצר איתם מזכרות או ניגן איתם בשמחות ובאבל. כשכבר היה איש משפחה הוא הרשה לעצמו יותר, אבל עדיין היו הרבה מתנות"

להיות סחבק ולדבר עם כל אחד, אבל לא יכל להחזיק קשר רק על סמול-טוק כי זה לא עניין אותו. הוא התעניין באדם עצמו. זה לא היה חייב להיות קודש, אבל היה חייב להיות שם לב, לא רק להעביר את הזמן. מצד שני הוא אמר שהוא לא יכול ללמוד עם מישהו שהם לא חברים – החיים צריכים להיות מחוברים לקודש, וקודש צריך להיות מחובר לחיים".

לפני כחודשיים התקיימה שבת של ותיקי שדמותי מחולה בירושלים. נערך וצופי הצטרפו אליה והיו אחראים על התוכן. הנושא שנערך בחר לליווי השבת היה המוות. "הם היו קצת בהלם", מספר עפר בחיך, "אבל הוא התעקש. זה היה נושא שהעסיק אותו, הוא למד על זה לא מעט ובאמת הוא ריתק וטלטל אותם".

"הוא לא פחד מהמוות", אומרת צופי. "היה הולך עם הילדים לבתי עולמין ומסביר להם שיש נשמה ויש גוף". ההחלטה לתרום כליה, שבעיני רבים נתפסת כמעשה הרואי, נשמעת מהעניינים של צופי ונערך כמו תרומת דם. "הרבה זמן נערך רצה לתרום כליה, וכשהגנת של בארי תרמה זה עודד אותו לעשות את זה. ואז הוא פשוט התקשר ל'מתנת חיים' וניסה לתקתק את כל הבדיקות כדי להיות אחרי".

צופי ונערך בחתונתם צילום: באדיבות המשפחה

מגבלות של זמן או דרך. בארי הלך איתו גם לבדיקות לקראת תרומת הכליה, לניחום אבלים ולגיוס תלמידים לשיבה. הוא היה שותף של נערך ושלי. לאט לאט הם מבינים מה קורה".

פגש את הלב

לא אדם אחד ולא שניים אמרו לי במהלך השנים ושוב לאחר מותו שנערך היה החבר הכי טוב שלהם. המי גנט הפנימי שלו הרביק אליו אנשים מכל הגוונים והסר גים. בכל יום שעבר מאז התהפכות הטנק נחשף לקרוביו עוד חלק במארג החברויות העצום שנערך תחוק, בכל הגילים ומכל קצוות הארץ. כבר בצעירותם, מספר אחיו שגיאי, "נערך הפך את הבית של החורים שלי למקום מאוד מרכזי. כולם הרגישו שהם החברים הכי טובים שלו, אבל אני אמרת 'בסוף הוא הכי קשור לאח שלו'. תכלס עכשיו אני לא יודע אם זה היה נכון".

האב, עפר: "אני הרגשתי שהחברויות בחוץ אף פעם לא באות על חשבון הקשרים במשפחה. גם פה הוא הצליח לדלג ולעשות גם את זה וגם את זה. הוא ידע גם לגשת